

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

01.06.2017 № 11428/012-17/24

На № _____ від _____

Державна регуляторна служба
України

Щодо погодження проекту
регуляторного акта

Міністерство соціальної політики відповідно до статті 21 Закону України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” надсилає на погодження проект Закону України „Про активізацію пошуку роботи безробітних та шукачів роботи”.

Повну версію законопроекту та порівняльної таблиці надіслано на офіційну електронну адресу Державної регуляторної служби.

Фахівців Служби для отримання повної версії просимо звертатись за тел. 289-85-02 або за електронною адресою kiv85@mlsp.gov.ua.

Просимо погодити зазначений законопроект **у двотижневий строк**.

Додатки: 1. Остання сторінка законопроекту із візою першої особи на 1 арк.

2. Остання сторінка порівняльної таблиці на 1 арк.

3. Пояснювальна записка на 9 арк.

4. Аналіз регуляторного впливу на 1 арк.

5. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк.

Перший заступник Міністра

О. Крентовська

3. Міністерству освіти і науки України у 12 місячний строк з дня набрання чинності цим Законом запровадити:

- дуальну систему навчання;
- рейтинг навчальних закладів, у першу чергу професійно-технічних;
- залучити роботодавців до оцінки якості професійної освіти.

4. Міністерству аграрної політики та продовольства України у трьохмісячний строк змінити законодавчі критерії поняття „особисте селянське господарство”, зокрема у частині площі земельної ділянки, а також умови припинення його діяльності та виходу з нього членів.

5. Сільським, селищним, міським радам забезпечити:

належне виконання статті 4 Закону України „Про особисте селянське господарство” у частині здійснення обліку особистих селянських господарств та їх членів, в тому числі зміни членства в особистому селянському господарстві, зміни в складі та розмірах площ земельної ділянки/ділянок, їхньої оренди тощо;

надання на постійній основі інформації державній службі зайнятості щодо членів особистих селянських господарств, які виробляють, переробляють сільськогосподарську продукцію з метою її реалізації та/або надають послуги з використанням майна особистого селянського господарства, у тому числі й у сфері сільського зеленого туризму.

Голова
Верховної Ради України

9. Штрафи, накладення яких передбачено цією статтею, є фінансовими санкціями і не належать до адміністративно-господарських санкцій, визначених главою 27 Господарського кодексу України.

Штрафи, зазначені у частинах другій – сьомій цієї статті, накладаються **уповноваженим органом** з реалізації державної політики з питань державного нагляду та контролю за дотриманням законодавства про зайнятість населення у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Відсутня

10. У разі несплати (відмови від сплати) протягом місяця передбачених цією статтею штрафів їх стягнення здійснюється в судовому порядку. Суми штрафів, зазначених у частинах другій, п'ятій та шостій цієї статті, зараховуються до бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, а ті, що зазначені у частинах третьї, четвертій, сьомій та восьмій, - до державного бюджету.

11. Посадові особи суб'єкта господарювання, що надає послуги з посередництва у працевлаштуванні, які порушили вимоги законодавства під час надання таких послуг, несуть відповідальність згідно із законодавством. Невиконання суб'єктом господарювання, що надає послуги з посередництва у працевлаштуванні, вимог законодавства під час надання таких послуг є підставою для прийняття рішення про припинення діяльності або анулювання ліцензії органом ліцензування.

10. Штрафи, накладення яких передбачено цією статтею, є фінансовими санкціями і не належать до адміністративно-господарських санкцій, визначених главою 27 Господарського кодексу України.

Штрафи, зазначені у частинах другій – сьомій та дев'ятій цієї статті, накладаються центральним органом виконавчої влади з реалізації державної політики у сфері державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення, **уповноваженими органами місцевого самоврядування** у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

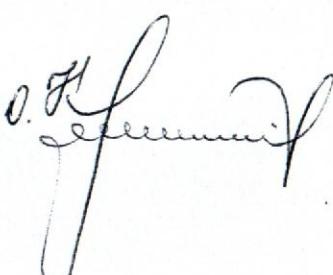
11. Виконання постанови центрального органу виконавчої влади з реалізації державної політики у сфері державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення, покладається на органи державної виконавчої служби.

12. У разі несплати (відмови від сплати) протягом місяця передбачених цією статтею штрафів їх стягнення здійснюється в судовому порядку. Суми штрафів, зазначених у частинах другій, п'ятій та шостій цієї статті, зараховуються до бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, а ті, що зазначені у частинах третьї, четвертій, сьомій та восьмій, - до державного бюджету.

13. Посадові особи суб'єкта господарювання, що надає послуги з посередництва у працевлаштуванні, які порушили вимоги законодавства під час надання таких послуг, несуть відповідальність згідно із законодавством. Невиконання суб'єктом господарювання, що надає послуги з посередництва у працевлаштуванні, вимог законодавства під час надання таких послуг є підставою для прийняття рішення про припинення діяльності або анулювання ліцензії органом ліцензування.

Перший заступник Міністра соціальної політики

— ” 2017 р.

О. Крентовська

О. Крентовська

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України
„Про активізацію пошуку роботи безробітних та шукачів роботи”

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

В умовах зниження рівня зайнятості на 2 млн осіб та значного зростання безробіття ринок праці потребує посилення державного регулювання.

Особливої уваги потребує розширення інструментарію та заходів стимулювання зайнятості для інтеграції різних категорій шукачів роботи і безробітних на ринку праці, зокрема молоді, учасників антитерористичної операції, довготривалих безробітних тощо, з акцентом на новітні інформаційні технології, зміну підходів у роботі з зареєстрованими безробітними, зокрема, щодо пошуку прийнятної роботи та посилення страхових принципів виплати допомоги по безробіттю.

Реалізація цих завдань можлива шляхом законодавчих змін елементів державної політики зайнятості, повноважень відповідальних центральних органів виконавчої влади, підходів до роботи державної служби зайнятості з клієнтами, посилення відповідальності безробітних за працевлаштування, тобто необхідним є внесення змін до законів України „Про зайнятість населення”, „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”, „Про рекламу” та інших законодавчих актів.

2. Мета і шляхи її досягнення

Метою прийняття проекту акта є сприяння повній, продуктивній та вільно обраній зайнятості населення, досягнення та підтримання якомога високого і стабільного рівня зайнятості через запровадження низки регулюючих та стимулюючих механізмів активізації та прискорення процесу працевлаштування.

Проект Закону України „Про активізацію пошуку роботи безробітних та шукачів роботи” спрямований на розширення інструментарію та заходів стимулювання зайнятості для інтеграції різних категорій шукачів роботи і безробітних на ринку праці, зокрема молоді, учасників антитерористичної операції, довготривалих безробітних тощо, з акцентом на новітні інформаційні технології, зміну підходів у роботі з зареєстрованими безробітними, зокрема, щодо пошуку прийнятної роботи та посилення страхових принципів виплати допомоги по безробіттю.

Зокрема, пропонуються такі новації:

1) зміщення акцентів державної політики зайнятості з пасивних на активні заходи;

2) уточнення ролей, повноважень та сфери відповідальності центральних органів виконавчої влади у реалізації політики зайнятості із фокусуванням на активізацію створення нових робочих місць;

3) запровадження компенсації роботодавцям, які працевлаштовують безробітних з числа осіб, звільнених з військової служби після участі у проведенні антитерористичної операції, молоді, осіб з інвалідністю, осіб, які відбули покарання у вигляді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, одиночок батьків, у розмірі 50% протягом першого року та 25% протягом другого

року фактичних витрат на оплату праці таких працівників (такий механізм субсидованої зайнятості широко використовується в країнах Європейського Союзу – Австрії, Німеччині, Португалії та ін.) замість компенсації фактичних витрат на ЄСВ. Компенсація виплачується за рахунок коштів Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття (далі – Фонд) та Фонду соціального захисту інвалідів протягом двох років за умови, що роботодавець зобов’язується забезпечити зайнятість такої особи протягом 2 років;

4) запровадження компенсації суб’єктам малого підприємництва, які працевлаштовують безробітних (у тому числі, довготривалих) на нові робочі місця, насамперед у сільському господарстві, фактичних витрат на оплату праці таких осіб (але не вище чотирикратного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленого законом на 1 січня відповідного року, протягом першого року та не вище двократного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленого законом, протягом другого року). Компенсація виплачується за рахунок коштів Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та Фонду соціального захисту інвалідів протягом двох років за умови, що роботодавець зобов’язується забезпечити зайнятість такої особи протягом 2 років;

5) зміна підходів до визначення прийнятної роботи при підборі її безробітному шляхом урахування досвіду, набутого протягом трудового життя, навичок, здібностей, транспортної доступності роботи, що розширить можливості для підбору роботи (ураховано вимоги Конвенції МОП № 168 та Рекомендації МОП № 157);

6) з метою пришвидшення процесу працевлаштування безробітного пропонується запровадити компенсацію йому частини транспортних витрат на проїзд до місця роботи та додому, протягом періоду, що відповідає загальній тривалості виплати допомоги по безробіттю;

7) підтримка підприємницької ініціативи зареєстрованих безробітних шляхом організації конкурсів бізнес-планів молоді та безробітних, які бажають започаткувати власну справу, з можливістю заолучення потенційних інвесторів, коштів місцевих бюджетів і міжнародної технічної допомоги;

8) посилення відповідальності безробітних, які отримали одноразову допомогу для сприяння провадження підприємницької діяльності, проте не здійснюють її фактично;

9) запровадження оцінки показників ефективності роботи державної служби зайнятості;

10) надання можливості особам, які шукають роботу, отримувати інформаційно-консультаційні, професійно орієнтаційні послуги, у тому числі через електронні сервіси (аналогічні сервіси діють у Німеччині, Бельгії, Франції, Хорватії, Словенії, Фінляндії, Великобританії та ін.);

11) вжиття державною службою зайнятості заходів по запобіганню неформальній зайнятості;

12) наповнення бази вакансій державною службою зайнятості із різних джерел, включаючи друковані та електронні засоби масової інформації, приватних посередників на ринку праці, а також інші інформаційні ресурси не

заборонені законодавством;

13) посилення відповідальності і контролю за дотриманням прав громадян суб'єктами господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні в Україні, шляхом їх зобов'язання надання щомісячно повідомлень стосовно працевлаштованих осіб, зокрема, в частині підтвердження офіційного оформлення трудових відносин із роботодавцем;

14) здійснення державною службою зайнятості заходів для підвищення рівня інтеграції на ринку праці шляхом індивідуального супроводу окремих категорій зареєстрованих безробітних під час працевлаштування та протягом шести місяців після працевлаштування та запровадження індивідуальної програми працевлаштування безробітного для посилення взаємної відповідальності фахівців державної служби зайнятості та такого безробітного за процес працевлаштування;

15) надання права особі, щодо якої є ризик настання безробіття (припинення трудового договору), на пошук та підбір роботи до її звільнення;

16) посилення страхового принципу виплати допомоги по безробіттю шляхом приведення градації розмірів допомоги по безробіттю у відповідність до реального страхового стажу осіб (сьогодні визначено максимальний стаж до 10 років, пропонується продовжити його до 30 років з пропорційним визначенням розмірів допомоги);

17) визначення умов працевлаштування безробітних на транзитні робочі місця.

Положення законопроекту враховують рекомендації міжнародних експертів за результатами обстеження „Функціональна оцінка державної служби зайнятості України”, підготовленого в рамках спільного проекту Програми розвитку ООН і Міжнародної організації праці.

3. Правові аспекти

Правовідносини у цій сфері регулюються Конституцією України, Кодексом законів про працю України, Кодексом України про адміністративні правопорушення, Господарським кодексом України, Бюджетним кодексом України, Основами законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, законами України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, „Про колективні договори і угоди”, „Про державно-приватне партнерство”, „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування”, „Про професійний розвиток працівників”, „Про зайнятість населення”, „Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”, „Про рекламу” та іншими.

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Переорієнтація з пасивних на активні заходи політики зайнятості, посилення страхових принципів виплати допомоги по безробіттю частково компенсують витрати на нові більш ефективні інструменти стимулювання зайнятості, зокрема компенсації роботодавцям за працевлаштування безробітних. У зв'язку з цим додаткові витрати у перший рік реалізації Закону становитимуть 78 млн. гривень.

Виконання положень статей 18-1, 20 Закону України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні” буде здійснюватись за рахунок та в межах коштів Фонду соціального захисту інвалідів.

Витрати державного бюджету у 2018 році не передбачаються.

Зважаючи на очікування щодо збільшення надходжень до Фонду у 2018 році у зв'язку із зростанням заробітної плати та її легалізацією, в умовах запровадження нових законодавчих механізмів бюджет Фонду буде збалансований.

5. Позиція зainteresованих органів

Проект акта буде погоджено з Мінфіном, Мінекономрозвитку, МВС, Міноборони, Міненерговугілля, Мінагрополітики, Мінінфраструктури, Мінрегіоном, МОНом, Міністерством з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб, Мін'юстом, Держпраці, ДРС, ДФС, Пенсійним фондом України.

6. Регіональний аспект

Проект акта не стосується питання розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

6¹. Запобігання дискримінації

У проекті акта відсутні положення, що містять ознаки дискримінації. Громадська антидискримінаційна експертиза не проводилася.

7. Запобігання корупції

У проекті акта відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

8. Громадське обговорення

Проект акта пройшов процедуру громадського обговорення та консультацій із громадськістю. Законопроект буде опубліковано на офіційному сайті Міністерства соціальної політики України.

9. Позиція соціальних партнерів

Проект акта буде погоджено з СПО об'єднань профспілок, СПО сторони роботодавців та Конфедерацією роботодавців України, а також з всеукраїнськими громадськими організаціями інвалідів.

10. Оцінка регуляторного впливу

Ситуація на ринку праці залишається напруженою та характеризується скороченням зайнятості та зростанням безробіття. Чисельність зайнятого населення у віці 15-70 років у 2016 році становила 16,3 млн. осіб та у порівнянні з 2015 роком скоротилася майже на 166 тисяч. Рівень зайнятості знизився з 56,7 % у 2015 році до 56,3 % у 2016 році.

Кількість зайнятих у неформальному секторі економіки у 2016 році становила майже 4,0 млн. осіб і у порівнянні з 2015 роком скоротилася на 342 тис. осіб. Питома вага таких осіб у загальній кількості зайнятих – 24,3 %. Серед видів економічної діяльності найбільш поширеною неформальна зайнятість була у сільському, лісовому та рибному господарствах, в оптовій та роздрібній торгівлі,

ремонті автотранспортних засобів, а також у будівництві.

Протягом січня – квітня 2017 року роботодавцями було подано інформацію про заплановане масове вивільнення 78,6 тис. працівників, що на 42 % менше, ніж у січні – квітні 2016 року. Із загальної кількості попереджених про масове вивільнення майже половину становили працівники державного управління й оборони, а також обов'язкового соціального страхування.

Чисельність безробітних у 2016 році становила 1,7 млн осіб та, у порівнянні з 2015 роком зросла на 24,6 тисячі. Рівень безробіття (за методологією МОП) зріс з 9,1 % у 2015 році до 9,3 % економічно активного населення у 2016 році.

У січні – квітні 2017 року за сприяння служби зайнятості роботу отримали 289 тис. осіб, що на 24 тис. осіб більше, ніж у відповідному періоді минулого року. Проте рівень працевлаштування безробітних свідчить про необхідність підвищення ефективності роботи державної служби зайнятості.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи	Так	Ні
Громадяні	так	
Держава	так	
Суб'єкти господарювання	так	
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	так	

У чинному законодавстві передбачений набір інструментів соціального захисту безробітних в умовах докризової макроекономічної та геополітичної ситуації. Водночас економіка лише почала повільно виходити із кризи, тому можливості відрегулювати проблеми зайнятості ринковими механізмами та макроекономічними регуляторами вичерпані.

Крім цього, у чинному законодавстві недостатньо механізмів попередження та профілактики довготривалого безробіття, а також інструментів урегулювання структурних диспропорцій зайнятості. Не забезпеченено повноваження і достатню відповіальність центральних органів виконавчої влади, насамперед економічного блоку та галузевих, а також місцевих органів виконавчої влади, щодо створення умов для активізації створення нових робочих місць.

Не враховано особливості державної політики сприяння зайнятості для окремих категорій населення, зокрема учасників антитерористичної операції, внутрішньо переміщених осіб, а також необхідність запровадження економічних стимулів для активізації створення нових робочих місць, зокрема у сільській місцевості. Об'єктивно назріли зміни підходів до обслуговування безробітних службою зайнятості.

Така ситуація вимагає нових, нестандартних управлінських рішень, а, отже, приведення чинного Закону України „Про зайнятість населення” до реалії соціально-економічної ситуації. Все це запустить новий механізм державного регулювання та одночасно підсилить дію ринкових регуляторів.

Новими засобами регулюючого впливу на діяльність суб'єктів господарювання, запропонованими у проекті акта є наступні:

1. Зобов'язання роботодавців, які залучені до реалізації державних цільових програм, інвестиційних, у тому числі інфраструктурних проектів, наймати на роботу громадян України та іноземців, які на законних підставах і постійно проживають в Україні (Таке зобов'язання не застосовуватиметься при найманні на роботу на посади начальнико-го та управлінського складу).

Водночас, оскільки фінансування вказаних проектів здійснюється за державні кошти, вказана вимога є економічно обґрунтованою та такою, що обумовить значне зростання зайнятості у відповідних галузях економіки, буде забезпеченено тісний зв'язок між зростанням сукупного попиту та сферою зайнятості. При цьому у керівному складі можуть залишатися іноземці (власники підприємств або керівники на умовах найму), що не дозволить знизити ефективність управлінських рішень.

З метою пом'якшення негативних наслідків від застосування обмежень щодо наймання національної робочої сили роботодавці, які за напрямленням центрів зайнятості працевлаштовують безробітних, можуть отримати компенсацію 30 % заробітної плати, нарахованої таким працівникам.

2. Виконання вимог регуляторного акта потребуватиме додаткових витрат коштів суб'єктами господарювання у разі невиконання ними протягом року квоти для працевлаштування громадян, зазначених у частині першій статті 14 Закону України „Про зайнятість населення”. У такому випадку стягується штраф за кожну незаповнену вакансію в межах квоти у розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої на момент виявлення порушення.

Натомість таке положення випливає із необхідності реалізації принципів логічності, послідовності та ефективності регулювання у сфері зайнятості.

По-перше, норма стосуватиметься лише роботодавців, які мають середньооблікову чисельність штатних працівників понад 50 осіб, тобто на переважну частину мікропідприємств, а також малих підприємств ця норма не поширюватиметься.

По-друге, законопроектом передбачена компенсація частини фактичних витрат на оплату праці за працевлаштування не менше ніж на два роки зареєстрованих безробітних окремих категорій, зазначених у частині першій статті 14 Закону України „Про зайнятість населення”.

Для забезпечення ефективного застосування механізму компенсацій та недопущення зловживань з боку роботодавців, необхідним є включення санкцій за невиконання квот із працевлаштування.

3. Посилення відповіальності суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні, та роботодавців, які наймають персонал за їх сприяння, щодо офіційного оформлення трудових відносин та надання центрам зайнятості повідомлень стосовно працевлаштованих осіб.

У разі неподання суб'єктом господарювання, який надає послуги з посередництва у працевлаштуванні, відомостей про ненадання роботодавцем інформації про офіційне працевлаштування особи, якій надано послуги з посередництва у працевлаштуванні, з нього стягується штраф у двократному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої на момент виявлення порушення. На роботодавця, який наймає працівників через посередника, ці санкції не поширюються.

Вказана норма є адекватною економічній ситуації.

Не зважаючи на заяви представників роботодавців, зниження розміру єдиного соціального внеску не призвело до „детінізації” трудових відносин та заробітної плати.

Проблема неформальної зайнятості залишається масштабною. Результатом цього є суттєві недонадходження до соціальних фондів, Пенсійного фонду та бюджетів.

За даними державної служби зайнятості, на сьогодні діє близько 900 суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні, частина з них сприяють працевлаштуванню неформально.

Без додаткових механізмів регулюючого характеру досягнення відчутного ефекту щодо зниження неформальної зайнятості неможливе.

4. Обмеження щодо наймання працівників основного виробництва суб'єктами господарювання, які наймають працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в іншого роботодавця (на умовах аутстафінгу та аутсорсингу), а також захист працівника від зниження розміру заробітної плати при зарахуванні його у штат суб'єкта господарювання, який наймає працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в іншого роботодавця.

Наймання працівників на умовах аутстафінгу та аутсорсингу дуже розповсюджене, особливо у металургійній, фінансовій, банківській, харчовій та інших галузях.

Застосування цих умов працевлаштування зменшує витрати підприємств, проте, за даними представників профспілок, погіршує умови праці та рівень оплати праці таких працівників.

Зобов'язання роботодавців застосовувати аутстафінг та аутсорсинг лише для здійснення додаткових (непрофільних) та обслуговуючих функцій забезпечить належний захист працівників професій, задіяних у технологічних процесах основного виробництва.

5. Виключення із суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні фізичних осіб-підприємців.

На практиці, фізичні особи-підприємці, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні, особливо за кордоном, несуть більший ризик невиконання зобов'язань перед клієнтом ніж юридичні особи.

Проте, оскільки ліцензії на здійснення посередництва у працевлаштуванні є безстроковими та зважаючи на те, що Закони не мають зворотної дії в часі, фізичні особи-підприємці, які їх отримали до набрання чинності цим Законом зможуть продовжувати свою економічну діяльність без перереєстрації як юридичної особи. Таким чином, додаткових витрат суб'єктів господарювання не очікується.

Аналогічно ця норма стосуватиметься виключно нових суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні в Україні.

6. Посилення відповідальності роботодавців у разі неподання або порушення встановленого порядку подання даних щодо масового вивільнення. У зв'язку з цим передбачається збільшення штрафів з 4 до 10 мінімальних заробітних плат. В умовах продовження масових вивільнень з підприємств та

організацій такий захід забезпечує додаткові можливості завчасного підбору робочих місць для вивільнюваних працівників.

Посилення відповідальності компенсуватиметься звуженням переліку підстав для інформування роботодавцями державної служби зайнятості про заплановане масове вивільнення працівників. Зокрема, у зв'язку із реорганізацією, реструктуризацією або перепрофілюванням роботодавці мають повідомляти державну службу зайнятості лише, якщо це призведе до скорочення чисельності або штату працівників.

За умови дотримання вище вказаних вимог додаткові витрати підприємств будуть відсутні.

Негативних результатів від прийняття регуляторного акта не очікується, оскільки нові засоби регулювання, запропоновані у законопроекті, у повній мірі компенсиуються системою стимулюючих інструментів. Це, зокрема:

компенсація частини фактичних витрат на оплату праці працевлаштованих безробітних окремих категорій;

компенсація частини фактичних витрат на заробітну плату працевлаштованих безробітних у межах реалізації інвестиційних, інфраструктурних проектів, державних цільових програм;

компенсація частини фактичних витрат на оплату праці працевлаштованих безробітних на нові робочі місця на малих підприємствах;

надання можливостей роботодавцям виплачувати 2/3 мінімальної заробітної плати працевлаштованій молоді на транзитні робочі місця;

залучення суб'єктів господарювання на договірних умовах до адресного працевлаштування безробітних;

запуск з 2018 року у повній мірі допомоги у разі часткового безробіття;

створення персональних кабінетів для роботодавців, безробітних або шукачів роботи та надання послуг державною службою зайнятості через мережу Інтернет зменшить витрати часу на звітування роботодавців та пошуку роботи безробітними;

запровадження підтримки підприємницької ініціативи молоді та безробітних забезпечить взаємовигідну платформу співпраці потенційних інвесторів та майбутніх підприємців.

Зважаючи на різновекторний перелік інструментів компенсування додаткових регулюючих механізмів, у законопроекті забезпечено економічний баланс інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Враховуючи зазначене, проект регуляторного акта відповідає принципам державної регуляторної політики, визначеним статтею 4 Закону України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

10¹. Вплив реалізації акта на ринок праці

Реалізація проекту акта позитивним чином вплине на ринок праці, сприятиме підвищенню рівня та зниженню терміну працевлаштування громадян, зокрема, які не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці та яким надаються додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню. Загалом, очікується,

що за умови досягнення прогнозного економічного зростання прийняття законопроекту дасть змогу збільшити кількість зайнятих до майже 17 млн. осіб.

11. Прогноз результатів

Прийняття проекту Закону України „Про активізацію пошуку роботи безробітних та шукачів роботи” дасть змогу забезпечити більш гнучке регулювання ринку праці, підвищити зацікавленість роботодавців та безробітних у послугах державної служби зайнятості, принципово змінить підходи її роботи по відношенню до шукачів роботи, дозволить підвищити рівень працевлаштування безробітних та посилит соціальний діалог у процесі регулювання ринку праці. Позитивним результатом стане зниження рівня безробіття приблизно на 1 в.п. порівняно з поточним показником.

**Перший заступник Міністра
соціальної політики України**

„01” сервіс 2017 р.

О. Крентовська

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту Закону України „Про активізацію пошуку роботи безробітних та шукачів роботи”

I. Визначення проблеми

Головними проблемами ринку праці є зниження економічної активності та зайнятості населення; зростання безробіття, в т.ч. загострення структурного безробіття; значні обсяги неформальної зайнятості.

Основними причинами виникнення цих проблем є:

- макроекономічна криза;
- наявність збройного конфлікту з Російською Федерацією та анексія Криму, що призвели до скорочення виробництва та переміщення населення. У результаті втрачено близько 3 млн. зайнятого населення;
- неготовність економіки до оперативної переорієнтації на нові ринки збути в умовах реалізації європейського курсу, що спричинило стагнацію раніше ефективно працюючих підприємств реального сектору економіки.

Зайнятість – це основний засіб отримання доходів населенням, тому рівень життя громадян безпосередньо залежить від рівня зайнятості в країні. Таким чином ця проблема є ключовою для держави.

Ситуація на ринку праці залишається напружену та характеризується скороченням зайнятості та зростанням безробіття. Чисельність зайнятого населення у віці 15-70 років у 2016 році становила 16,3 млн. осіб та у порівнянні з 2015 роком скоротилася майже на 166 тисяч. Рівень зайнятості знизився з 56,7 % у 2015 році до 56,3 % у 2016 році.

Кількість зайнятих у неформальному секторі економіки у 2016 році становила майже 4,0 млн. осіб і у порівнянні з 2015 роком скоротилася на 342 тис. осіб. Питома вага таких осіб у загальній кількості зайнятих – 24,3 %. Серед видів економічної діяльності найбільш пошиrenoю неформальна зайнятість була у сільському, лісовому та рибному господарствах, в оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів, а також у будівництві.

Значними залишаються масштаби масових вивільнень. Протягом січня – квітня 2017 року роботодавцями було подано інформацію про заплановане масове вивільнення 78,6 тис. працівників. Із загальної кількості попереджених про масове вивільнення майже половину становили працівники державного управління й оборони, а також обов'язкового соціального страхування.

Чисельність безробітних у 2016 році становила 1,7 млн осіб та, у порівнянні з 2015 роком зросла на 24,6 тисячі. Рівень безробіття (за методологією МОП) зріс з 9,1 % у 2015 році до 9,3 % економічно активного населення у 2016 році.

У січні – квітні 2017 року за сприяння служби зайнятості роботу отримали 289 тис. осіб, що на 24 тис. осіб більше, ніж у відповідному періоді минулого року. Проте рівень працевлаштування безробітних свідчить про необхідність підвищення ефективності роботи державної служби зайнятості.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи	Так	Ні
Громадяни	так	
Держава	так	
Суб'єкти господарювання	так	
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	так	

У чинному законодавстві передбачений набір інструментів соціального захисту безробітних в умовах до кризової макроекономічної та геополітичної ситуації. Водночас економіка лише почала повільно виходити із кризи, тому можливості відрегулювати проблеми зайнятості ринковими механізмами та макроекономічними регуляторами вичерпано.

Крім цього у чинному законодавстві недостатньо механізмів попередження та профілактики довготривалого безробіття, а також інструментів урегулювання структурних диспропорцій зайнятості. Не забезпечені повноваження і достатню відповіальність центральних органів виконавчої влади, насамперед економічного блоку та галузевих, а також місцевих органів виконавчої влади, щодо створення умов для активізації створення нових робочих місць.

Не ураховано особливості державної політики сприяння зайнятості для окремих категорій населення, зокрема учасників антитерористичної операції, внутрішньо переміщених осіб, а також необхідність запровадження економічних стимулів для активізації створення нових робочих місць, зокрема у сільській місцевості. Об'єктивно назріли зміни підходів до обслуговування безробітних службою зайнятості.

Така ситуація вимагає нових, нестандартних управлінських рішень, а, отже, приведення чинного Закону України „Про зайнятість населення” до реалій соціально-економічної ситуації. Все це запустить новий механізм державного регулювання та одночасно підсилить дію ринкових регуляторів.

II. Цілі державного регулювання

Метою державного регулювання є:

підтримання якомога високого і стабільного рівня зайнятості, насамперед формальної;

проведення активних заходів зайнятості для прискорення повернення безробітних до трудової діяльності;

активізація, в першу чергу, власних зусиль та відповіальності безробітних осіб щодо працевлаштування;

сприяння зайнятості громадян, які не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці, зокрема осіб, які брали участь в антитерористичній операції, внутрішньо переміщених осіб, осіб з інвалідністю, одиноких батьків, молоді, осіб, звільнених після відbutтя покарання або примусового лікування.

ІІІ. Визначення та оцінка прийнятих альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1.	Збереження чинного регулювання – використання фінансових стимулів, квотування, заборон тощо, встановлених чинним законодавством. Часткове урахування результатів обстеження „Функціональна оцінка державної служби зайнятості України”, підготовленого в рамках спільног проєкту Програми розвитку ООН і Міжнародної організації праці.
Альтернатива 2.	Здійснення реформування Державної служби зайнятості за допомогою виключно нормативно-правових актів Державної служби зайнятості (без внесення змін у профільні Закони України). Таким чином, можливо запровадити <u>лише окремі</u> механізми, стимули та заходи з активізації пошуку роботи (індивідуальну програму працевлаштування, супровід безробітних, послуги он-лайн, електронні кабінети клієнтів). Часткове урахування результатів обстеження „Функціональна оцінка державної служби зайнятості України”, підготовленого в рамках спільног проєкту Програми розвитку ООН і Міжнародної організації праці.
Альтернатива 3. (Обраний спосіб)	<p>Здійснення регулювання шляхом внесення змін до Закону України „Про зайнятість населення”, „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття” та в інші. Це передбачає внесення змін до мети та напрямів державної політики зайнятості, повноважень ЦОВВ щодо створення нових робочих місць, регулювання посередництва у працевлаштуванні, зміна критеріїв прийнятності роботи та підходів до роботи Державної служби зайнятості. Запроваджуються нові фінансові стимули (компенсація роботодавцям частини витрат на оплату праці за працевлаштування безробітних, компенсація безробітним частини транспортних витрат на проїзд до місця роботи та додому), надання можливостей роботодавцям виплачувати 2/3 мінімальної заробітної плати працевлаштованій молоді на транзитні робочі місця, залучення суб’єктів господарювання на договірних умовах до адресного працевлаштування безробітних, запровадження взаємовигідної платформи співпраці потенційних інвесторів та майбутніх підприємців.</p> <p>Урахування у повній мірі результатів обстеження „Функціональна оцінка державної служби зайнятості України”, підготовленого в рамках спільног проєкту Програми розвитку ООН і Міжнародної організації праці.</p> <p>Після прийняття законопроекту буде розроблено та / або удосконалено до 30 підзаконних актів, у тому числі нормативно-правових актів Державної служби зайнятості, що забезпечить системний підхід до регулювання.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	Мінімальні – досягнутий рівень	У межах коштів, виділених на ці цілі у бюджеті Фонду загальнообов'язкового соціального страхування на випадок безробіття
Альтернатива 2.	Мінімальні У короткостроковій перспективі: Запровадження нового порталу Державної служби зайнятості, послуг он-лайн та електронних кабінетів клієнтів Державної служби зайнятості; У середньостроковій перспективі: збільшення кількості вакансій у базі Державної служби зайнятості у 1,5 разу; незначне зростання рівня та зменшення терміну працевлаштування; незначне зростання кількості зайнятих та незначне зниження рівня безробіття.	У межах коштів, виділених на ці цілі у бюджеті Фонду загальнообов'язкового соціального страхування на випадок безробіття, додаткові витрати – близько 3 млн. гривень.
Альтернатива 3. (Обраний спосіб)	Високі У короткостроковій перспективі: Запровадження нового порталу Державної служби зайнятості, послуг он-лайн та електронних кабінетів клієнтів Державної служби зайнятості; У середньостроковій перспективі: збільшення кількості зайнятих до майже 17 млн. осіб (за умови досягнення прогнозного економічного зростання), у тому числі за рахунок зменшення обсягів неформальної зайнятості; зниження рівня безробіття приблизно на 1 відсоток порівняно з поточним показником; збільшення кількості вакансій у базі Державної служби зайнятості у 1,5 разу; зменшення тривалості безробіття на 10 відсотків; зменшення питомої ваги довготривалих безробітніх на 1 відсотковий пункт; перерозподіл коштів Фонду загальнообов'язкового соціального страхування на випадок безробіття (далі – Фонд) з пасивних на активні заходи; економія коштів Фонду за рахунок посилення страхових виплат та перегляду шкали виплати допомоги по безробіттю.	У межах коштів, виділених на ці цілі у бюджеті Фонду загальнообов'язкового соціального страхування на випадок безробіття, додаткові витрати - близько 3 млн. гривень.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1.	Мінімальні – досягнутий рівень	-
Альтернатива 2.	<p>Середні</p> <p>У середньостроковій перспективі:</p> <p>працевлаштування та отримання соціальних послуг через електронні кабінети безробітного;</p> <p>збільшення кількості нових робочих місць та вакансій у базі Державної служби зайнятості;</p> <p>незначне зростання зайнятості та незначне зниження рівня безробіття;</p> <p>збільшення рівня та зменшення терміну працевлаштування.</p>	-
Альтернатива 3. (Обраний спосіб)	<p>Високі</p> <p>У середньостроковій перспективі:</p> <p>збільшення кількості зайнятих до майже 17 млн. осіб (за умови досягнення прогнозного економічного зростання), у тому числі за рахунок зменшення обсягів неформальної зайнятості;</p> <p>зниження рівня безробіття приблизно на 1 відсоток порівняно з поточним показником;</p> <p>збільшення кількості вакансій у базі Державної служби зайнятості у 1,5 разу;</p> <p>зменшення тривалості безробіття на 10 відсотків;</p> <p>зменшення питомої ваги довготривалих безробітних на 1 відсотковий пункт;</p> <p>зростання рівня працевлаштування.</p>	-

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	423	15203	3278	1893	20 797
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	2,0	73,1	15,8	9,1	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати на рік, тис. гривень
Альтернатива 1.	Мінімальні – Досягнутий рівень	-
Альтернатива 2.	Мінімальні У середньостроковій перспективі: працевлаштування та отримання соціальних послуг через електронний кабінет безробітного; збільшення нових робочих місць та кількості вакансій у базі Державної служби зайнятості; збільшення рівня та зменшення терміну працевлаштування безробітних Державної служби зайнятості.	-
Альтернатива 3. (Обраний спосіб)	Високі У середньостроковій перспективі: збільшення кількості зайнятих до майже 17 млн. осіб (за умови досягнення прогнозного економічного зростання), у тому числі за рахунок зменшення обсягів неформальної зайнятості; зниження рівня безробіття приблизно на 1 відсоток порівняно з поточним показником; збільшення надходжень до соціальних фондів та Пенсійного фонду України; збільшення кількості вакансій у базі Державної служби зайнятості у 1,5 разу; зростання рівня та зменшення терміну працевлаштування безробітних Державної служби зайнятості.	40 175

Оцінка витрат за альтернативами

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, тис. гривень
Альтернатива 1	-
Альтернатива 2	-
Альтернатива 3	40 175

Додаток 2

Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

№	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1.	Витрати, пов'язані із адмініструванням нових штрафних санкцій, гривень	51 440	295 780
2.	Кількість суб'єктів великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	781	781
3.	Сумарні витрати суб'єктів великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання, тис. гривень	40 175	231 004

Інші види витрат відсутні.

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	Витрати на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) за рік	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень, за рік	Разом за рік	Витрати на 5 років
Загальні витрати, пов'язані із адмініструванням нових штрафних санкцій, гривень, у т.ч.:	240	51 200	51 440	295 780
витрати у разі невиконання протягом року квоти для працевлаштування громадян, зазначених у частині першій статті 14 Закону „Про зайнятість населення” (штраф за кожну незаповнену вакансію в межах квоти у розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої на момент виявлення порушення), гривень	120	44 800	44 920	258 290
витрати за невиконання вимог, передбачених законодавством про зайнятість (штраф у розмірі мінімальної заробітної плати), гривень	120	6 400	6 520	37 490

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за 4-балльною системою)	Коментарі
Альтернатива 1	1	Ситуація на ринку праці не зміниться, у чинному законодавстві недостатньо механізмів попередження безробіття, стимулювання зайнятості неконкурентоспроможних категорій населення, молоді тощо.
Альтернатива 2	2	Підвищиться результативність роботи Державної служби зайнятості з клієнтами, буде запроваджено <u>лише окремі</u> заходи з активізації пошуку роботи. Водночас, не буде досягнуто узгодження соціальної політики з

		економічною. Тому загальна ефективність реформи не забезпечить відчутне зростання зайнятості та зниження безробіття. Проблема буде вирішена частково.
Альтернатива 3	3	<p>Буде досягнуто: збільшення кількості зайнятих до майже 17 млн. осіб, та зменшення обсягів неформальної зайнятості;</p> <p>зниження рівня безробіття приблизно на 1 відсоток порівняно з поточним показником.</p> <p>Головна проблема буде вирішена.</p> <p>Проте, оскільки зайнятість – похідна від розвитку економіки, то її динаміка, крім законодавчого регулювання, значно залежатиме від економічного зростання. Будь-яка реформа в сфері зайнятості залежна від структурних змін в економіці та динаміки економічних реформ. У зв'язку з цим встановлено не 4, а 3 бали.</p>

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
<i>Альтернатива 1</i>	-	Відсутність додаткових витрат (трудових, фінансових тощо)	Ситуація на ринку праці суттєво не зміниться, єдиним фактором впливу на ней буде економічне зростання. Це – найгірший сценарій розвитку
<i>Альтернатива 2</i>	Збільшення рівня та зменшення терміну працевлаштування безробітних Державної служби зайнятості	Витрати Фонду у сумі 3 млн. грн.	Ситуація на ринку праці дещо покращиться, але вирішення проблеми стосуватиметься лише якості надання послуг Державної служби зайнятості зареєстрованим безробітним (їх близько 1 млн. осіб). Загальна кількість безробітних – 1,7 млн. осіб. Таким чином проблема буде вирішена точково і частково. Таких дій недостатньо.
<i>Альтернатива 3</i>	Збільшення кількості зайнятих до	41 млн. грн. – витрати суб’єктів	Максимальне досягнення мети –

	майже 17 млн. осіб; зниження рівня безробіття приблизно на 1 відсотків порівняно з поточним показником	господарювання та 3 млн. грн. – витрати Фонду	підвищення зайнятості та зниження безробіття, що дозволить збільшити надходження до бюджету та соціальних фондів. Найбільш оптимальний сценарій.
--	--	---	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
<i>Альтернатива 1</i>	Не забезпечить досягнення поставленої мети. Ситуація на ринку праці не зміниться, у чинному законодавстві недостатньо механізмів попередження безробіття, стимулювання зайнятості неконкурентоспроможних категорій населення, молоді тощо.	X
<i>Альтернатива 2</i>	Підвищиться результативність роботи Державної служби зайнятості з клієнтами, буде запроваджено <u>лише окремі</u> заходи з активізації пошуку роботи. Реформа не забезпечить відчутне зростання зайнятості та зниження безробіття. Проблема буде вирішена частково.	X
<i>Альтернатива 3</i>	Буде досягнуто: збільшення кількості зайнятих до майже 17 млн. осіб, та зменшення обсягів неформальної зайнятості; зниження рівня безробіття приблизно на 1 відсоток порівняно з поточним показником. Головна проблема буде вирішена.	Економічний ризик. Динаміка виходу економіки із кризи та подальший розвиток економіки відставатиме від показників, визначених в Прогнозі економічного і соціального розвитку України на 2017 рік та основних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2018 і 2019 роки, незавершення структурних реформ економіки, пов'язаних із євроінтеграцією. Основним чинником формування зайнятості є стан економіки. Уповільнення темпів її розвитку знижує параметри зайнятості та сприяє нарощуванню безробіття.

Обґрунтування можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта

Питання зайнятості знаходяться у економічній площині. Тому економічні чинники безпосередньо впливають на ситуацію на ринку праці та є визначальними чинниками при формуванні зайнятості.

Реалізація законопроекту буде здійснюватися в умовах воєнного конфлікту, виходу з економічної кризи, активізації структурних перетворень в економіці та курсу на євроінтеграцію.

У 2017 році прогнозується поступова стабілізація економічної динаміки. Ринок праці відповідно зреагує на її зміну. Тому ситуація на ринку праці у середньостроковій перспективі залишатиметься відносно напруженою. Докризові обсяги потреби підприємств у робочій силі не буде досягнуто. Диспропорції між попитом та пропозицією зменшуватимуться повільно.

Воєнний конфлікт на сході країни обумовить необхідність подальшого надання соціальних послуг та інтеграції для учасників АТО і внутрішньо переміщених осіб.

Структурна реформа та євроінтеграція обумовлять адекватні зміни у розподілі зайнятих та потребі роботодавців у робочій силі.

Запропоновані норми дозволяють на основі розширеного інструментарію та заходів, спрямованих на стимулювання зайнятості для інтеграції різних категорій шукачів роботи і безробітних на ринку праці, частково нівелювати негативний вплив вказаних зовнішніх факторів на основі моніторингу ринку праці та корегування управлінських рішень.

У довгостроковій перспективі (10 років) вплив негативних зовнішніх чинників буде практично відсутній.

Слід також зазначити, що євроінтеграційний курс України та структурні реформи сприятимуть активізації інвестиційно-інноваційної моделі з прискореним розвитком видів економічної діяльності з високим рівнем доданої вартості, IT-технологій, сфери послуг тощо.

Розроблення законопроекту відбувалось за результатами роботи експертної групи за участю центральних органів виконавчої влади, науковців, соціальних партнерів, міжнародних експертів. Значна частина зауважень та пропозицій членів експертної групи враховані. Додатково проведено консультації з соціальними партнерами.

У законопроект включені рекомендації функціональної оцінки роботи Державної служби зайнятості, здійсненої МОП разом з ПРООН.

Тому перешкод для реалізації норм цього регуляторного акту у разі його прийняття з боку органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, фізичних та юридичних осіб немає.

Ризик впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта буде компенсовано запропонованими додатковими механізмами стимулювання зайнятості, а також розширенням дії допомоги по частковому безробіттю.

Державний контроль за додержанням вимог цього акта здійснюватиметься Мінсоцполітики та Держпраці на системній основі у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Державний нагляд за додержанням законодавства про зайнятість населення здійснюватиме Держпраці у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

IV. Механізми і заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основними принципами та завданнями для досягнення цілей державного регулювання є:

- 1) впровадження новітніх механізмів регулювання ринку праці;
- 2) запровадження додаткових стимулів роботодавцям для працевлаштування безробітних;
- 3) посилення соціальної відповідальності бізнесу;
- 4) посилення страхових принципів виплати допомоги по безробіттю;
- 5) модернізація державної служби зайнятості;
- 6) посилення соціального діалогу у процесі регулювання ринку праці.

Для забезпечення цілей державного регулювання проектом акта пропонується застосувати наступні механізми та способи досягнення цілей державного регулювання:

Зокрема, пропонуються такі заходи та інструменти:

1) зміщення акцентів державної політики зайнятості з пасивних на активні заходи;

2) уточнення ролей та повноважень центральних органів виконавчої влади у реалізації політики зайнятості із фокусуванням на активізацію створення нових робочих місць;

3) запровадження компенсації роботодавцям, які працевлаштовують безробітних з числа осіб, звільнених з військової служби після участі у проведенні антитерористичної операції, молоді, осіб з інвалідністю, одиноких батьків, осіб, які відбули покарання у вигляді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, протягом першого року 50 відсотків, а протягом другого року 25 відсотків фактичних витрат на оплату праці таких працівників (такий механізм субсидованої зайнятості широко використовується в країнах Європейського Союзу – Австрії, Німеччині, Португалії та ін.) замість компенсації фактичних витрат на ЄСВ. Компенсація виплачується за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття (далі – Фонд) та Фонду соціального захисту інвалідів протягом двох років за умови, що роботодавець зобов'язується забезпечити зайнятість такої особи протягом 2 років;

4) зміна підходів до визначення прийнятної роботи при підборі її безробітному шляхом урахування досвіду, набутого протягом трудового життя, навичок, здібностей, географічної доступності роботи, що розшириТЬ можливості для підбору роботи (ураховано вимоги Конвенції МОП 168 та Рекомендації МОП 157);

3) запровадження компенсації безробітному частини транспортних витрат на проїзд до місця роботи та додому;

4) підтримка підприємницької ініціативи зареєстрованих безробітних через запровадження взаємовигідної платформи співпраці потенційних інвесторів та майбутніх підприємців;

5) додаткове посилення відповіальності безробітних, які отримали одноразову допомогу для провадження підприємницької діяльності, проте не зареєстрували і не здійснюють її фактично, шляхом їх зобов'язання повернути частину виплачених коштів;

6) запровадження оцінки показників ефективності роботи державної служби зайнятості;

7) надання можливості особам, які шукають роботу, отримувати інформаційно-консультаційні, профорієнтаційні, послуги з пошуку в он-лайн режимі через електронні кабінети (аналогічні сервіси діють у Німеччині, Бельгії, Франції, Хорватії, Словенії, Фінляндії, Великобританії та ін.);

8) вжиття державною службою зайнятості заходів по запобіганню неформальній зайнятості;

9) наповнення бази вакансій державної служби зайнятості із різних джерел, включаючи друковані і електронні засоби масової інформації, приватних посередників на ринку праці та інші інформаційні ресурси;

10) посилення регулювання діяльності суб'єктів господарювання, які надають послуги з посередництва у працевлаштуванні в Україні, шляхом їх зобов'язання надання державній службі зайнятості щомісячних повідомлень стосовно працевлаштованих осіб;

11) запровадження індивідуальної програми працевлаштування безробітного для посилення взаємної відповіальності фахівців Державної служби зайнятості та безробітного за процес працевлаштування;

12) надання права працівникові, щодо якого є ризик припинення трудового договору, повідомити про це державну службу зайнятості для раннього пошуку та підбору йому роботи;

13) здійснення державною службою зайнятості заходів для підвищення рівня інтеграції на ринку праці шляхом індивідуального супроводу окремих категорій зареєстрованих безробітних під час працевлаштування та протягом шести місяців після працевлаштування;

14) посилення страхового принципу виплати допомоги по безробіттю та мотивація легальної зайнятості шляхом приведення градації розмірів допомоги по безробіттю у відповідність до реального страхового стажу осіб (сьогодні визначено максимальний стаж до 10 років, пропонується продовжити його до 30 років з пропорційним визначенням розмірів допомоги);

15) визначення умов працевлаштування безробітних на транзитні робочі місця.

Законопроект відповідає принципам державної регуляторної політики, визначеним статтею 4 Закону України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

VII. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Розробником буде здійснено розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва (Тест малого підприємництва), який містить оцінку витрат органів виконавчої влади.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Дію Закону України „Про активізацію пошуку роботи безробітних та шукачів роботи” пропонується не обмежувати у часі. У довгостроковій перспективі його запровадження матиме позитивний мультиплікативний ефект.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акту

Загалом реалізація законопроекту дозволить:

створити умови для збільшення рівня зайнятості населення та зменшення масштабів неформальної зайнятості та переходу працюючих з неформального у формальний сектор;

побудувати гнучку централізовану модель державної служби зайнятості;

оптимізувати напрями фінансування Фонду загальнообов’язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття з метою їх переорієнтування на заходи активної політики.

Впровадження регуляторного акту сприятиме збільшенню надходжень до фондів державного соціального страхування за рахунок поступової легалізації праці. Інші норми законопроекту не вплинуть на розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів.

Рівень поінформованості середній, оскільки проект акта оприлюднено в мережі системи Інтернет на офіційному сайті Міністерства соціальної політики України: <http://msp.gov.ua>.

Найважливішим досягненням реалізації реформи буде зростання довіри до державної служби зайнятості з боку шукачів роботи та роботодавців.

У 2017 році буде завершено упорядкування структури державної служби зайнятості, скорочено адміністративний апарат базових центрів зайнятості та збільшено (за рахунок скороченого адмінапарату) кількість осіб, які надають послуги, покращено співпрацю з роботодавцями та збільшено кількість вакансій у базі державної служби зайнятості, запроваджено профілювання безробітних, індивідуальну програму працевлаштування.

Показники результативності, яких ми маємо досягнути в середньостроковій перспективі:

1. Рівень охоплення незайнятої населення послугами державної служби зайнятості зросте на третину.
2. Кількість зайнятих збільшиться до близько 17 млн осіб.
3. Рівень безробіття знизиться на 1 відсотковий пункт.
4. Питома вага довготривалих безробітних зменшиться на 1 відсотковий пункт.

У результаті реалізації запропонованої реформи рівень працевлаштування осіб, зокрема, з числа громадян, які мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню, має зрости до 10 відсоткових пунктів.

За нашими оцінками, у перший рік реалізації реформи зростання зайнятості становитиме приблизно 150 тис. осіб.

З 2018 року буде започаткована тенденція до поступового сталого зниження чисельності безробітних.

9. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акту

Для оцінки результативності впливу регуляторного акта буде проводитись базове відстеження.

Базове відстеження результативності дії регуляторного акту здійснюється до набрання ним чинності шляхом опрацювання наданих зауважень та пропозицій за наслідками оприлюднення проекту акта на сайті Міністерства соціальної політики України (<http://www.msp.gov.ua>).

Повторне відстеження буде здійснено через рік дії регуляторного впливу, але не пізніше ніж через два роки, з метою оцінки ступеня досягнення цим актом визначених цілей, на підставі інформації Держстату та державної служби зайнятості щодо показників його результативності, зазначених у розділі VIII Аналізу регуляторного впливу.

Періодичне відстеження буде здійснюватися раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження на підставі інформації центрів зайнятості щодо показників його результативності.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний. Відповідно будуть використовуватись статистичні дані Держстату та відомчі дані державної служби зайнятості.

Виходячи із показників результативності, визначених у розділі VIII Аналізу регуляторного впливу, основними цільовими групами для статистичного обстеження будуть зaintяті особи, безробітні (у тому числі зареєстровані), зокрема довготривали.

**Перший заступник Міністра
соціальної політики України**

“01” сервіз 2017 р.

О. Крентовська

Тест малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідне для здійснення регулювання проведено розробником у період з 03 січня 2017 року по 13 січня 2017 року.

№ п/п	Вид консультацій (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Інтернет консультації та телефонні переговори з Президентом Спілки орендарів і підприємців України та експертом громадської спілки „Асоціація власників малого та середнього бізнесу м. Києва”	2	<p>В цілому регулювання сприймається. Проте представник Спілки орендарів і підприємців України наполягає на недостатній ефективності застосування додаткових штрафних санкцій для малих підприємств в умовах економічної кризи та високої зарегульованості бізнесу.</p> <p>Вирішено опрацювати можливості обмеження застосування штрафу за невиконання квоти з працевлаштування пільгових категорій безробітних.</p> <p>Визначено попередній перелік основних процедур, виконання яких необхідне для здійснення регулювання, уточнено рівень оплати праці бухгалтера з кадрової роботи, якого додатково необхідно буде включити у штат підприємств для реалізації регулювання.</p>
2	За результатами опрацювання наданих пропозицій при попередніх консультаціях підготовлено лист-запит з анкетою щодо детальних процедур та можливих витрат малих підприємств від запропонованого регулювання на електронні адреси Спілки орендарів і підприємців України та експертом громадської спілки „Асоціація власників малого та середнього бізнесу м. Києва”	2	Отримано уточнений перелік процедур виконання яких необхідне для здійснення регулювання, та вирішено доопрацювати законопроект щодо незастосування штрафів за невиконання квоти з працевлаштування на підприємства з чисельністю до 50 працівників.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

Кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 5 171 одиниць, у тому числі малого підприємництва – 3 278 одиниць та мікропідприємництва – 1 893 одиниць;

Питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема спрямована, – 24,9 відсотка.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

№ п/п	Найменування оцінки	У перший рік	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
----------	---------------------	-----------------	-------------------------------------	------------------------------

Оцінка прямих витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання

1.	Придбання необхідного обладнання	-	-	-
2.	Процедури повірки та /або постановки на відповідний облік у визначеному органі виконавчої влади чи місцевого самоврядування	-	-	-
3.	Процедури експлуатації обладнання	-	-	-
4.	Процедури обслуговування обладнання	-	-	-
5.	Інші процедури	-	-	-
6.	Разом, грн.	-	-	-
7.	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	-	-	-
8.	Сумарно, грн.	-	-	-

Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування

1.	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання, грн	60	-	60
2.	Процедури організації виконання вимог регулювання	30		30
3.	Процедури офіційного звітування	-	-	-
4.	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	900	900	4 500
5.	Разом, гривень	990	-	4 590
6.	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	5 171	5171	5 171
7.	Сумарно, тис. гривень	5 119	-	23 735

Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва, які надають послуги з працевлаштування, щодо виконання регулювання та звітування

1.	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання, грн	60	-	60
2.	Процедури організації виконання вимог регулювання	30		30
3.	Процедури офіційного звітування	-	-	-
4.	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок	900	900	4 500
5.	Інші процедури (копіювання суб'єктами господарювання, які надають послуги з працевлаштування трудових договорів та витрати на папір)	1 940	1 940	9 700
6.	Разом, гривень	2 930	-	14 290
7.	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	1 893	1 893	1 893
8.	Сумарно, тис. гривень	5 547	-	27 051
9.	Загальна вартість тис. гривень	10 666		50 786

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу. Регулювання буде здійснюватися Держпраці.

**Розрахунок бюджетних витрат на адміністрування регулювання
Державна служба України з питань праці**

Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на 1 підприємство)	Планові витрати, годин	Вартість часу співробітника Держпраці (зарплата), грн. за годину	Оцінка кількості процедур за рік на 1 суб'єкта, одиниць	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати адміністративного регулювання за рік, грн
Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання <i>Спеціальні витрати відсутні</i>	-	-	-	-	-
Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі камеральні	8	40	0,5	5171	827 360
виїзні	8	40	0,5	5171	827 360
Підготовка, затвердження та	0,5	40	0,5	5171	51 710

опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання						
Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	0,5	40	0,5	5171	51 710	
Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	0,5	40	0,5	517	5170	
Підготовка звітності за результатами регулювання	0,1	40	0,5	42	84	
Інші адміністративні процедури	-	-	-	-	-	
Разом за рік	x	x	x	x	1 763 394	
Сумарно за п'ять років	x	x	x	x	8 816 970	

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання, тис. грн.	За п'ять років, тис. грн.
1	Оцінка прямих витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	0	0
2	Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва, які надають послуги з працевлаштування, щодо виконання регулювання та звітування	10 666	50 786
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	10 666	50 786
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання	1 763	8 817
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	12 429	59 603

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

На основі оцінки сумарних витрат малого підприємництва на виконання запланованого регулювання (за перший рік регулювання та за п'ять років) виявлено, що витрати одного малого підприємства значно нижчі за витрати середніх та великих підприємств.

Водночас, з урахуванням результатів консультацій з представниками малого підприємництва пропонується у якості компенсаторного механізму зростання

витрат застосування квоти щодо працевлаштування недостатньо конкурентоспроможних категорій безробітних для підприємств з чисельністю працівників понад 50 осіб (зараз 20 осіб). Таким чином, вимога щодо квотування практично не поширюватиметься на мале підприємництво. Відповідно, до них не застосовуватиметься штрафні санкції (штраф) за невиконання цієї вимоги.

На основі запропонованого компенсатора для суб'єктів малого підприємництва проведена повторна оцінка витрат для скорегованих процедур.

За перший рік регулювання у результаті дії компенсатора передбачається зменшення сумарних витрат для малого підприємництва з 10 666 тис. гривень до 5 547 тис. гривень.

Показник	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання за перший рік, тис. грн.	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання за перший рік, тис. грн.
Заплановане регулювання	10 666	50 786
За умов застосування компенсаторних механізмів для малого підприємництва	5 547	27 051
Сумарно: зміна вартості регулювання малого підприємництва	5 119	23 735

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

01.06.2017 № 335/0/99-17/312
На № 11428/012-17/24 від 01.06.17

ДОВІДКА

Відповідно до наказу Міністерства соціальної політики України від 24.03.2017 № 474 “Про розподіл обов’язків між Міністром соціальної політики України, його першим заступником та заступниками” та наказу Міністерства соціальної політики України від 31.05.2017 № 920 “Про відрядження”, обов’язки Міністра соціальної політики України 01.06.2017 виконує перший заступник Міністра Крентовська О. П.

Начальник Управління звернень
громадян та контролю виконання

С. Гацанюк

Начальник відділу
документального забезпечення

С. Король

ПОВІДОМЛЕННЯ
про оприлюднення проекту Закону України
„Про активізацію пошуку роботи безробітних та шукачів роботи”

01. сервіз

2017 року

Проект акта розроблено з метою сприяння повній, продуктивній та вільно обраній зайнятості населення, досягнення та підтримання якомога високого і стабільного рівня зайнятості через запровадження низки регулюючих та стимулюючих механізмів активізації та прискорення процесу працевлаштування.

В умовах зниження рівня зайнятості та значного зростання безробіття ринок праці потребує посилення державного регулювання.

Особливої уваги потребує розширення інструментарію та заходів стимулювання зайнятості для інтеграції різних категорій шукачів роботи і безробітних на ринку праці, зокрема молоді, учасників антитерористичної операції, довготривалих безробітних тощо, з акцентом на новітні інформаційні технології, зміну підходів у роботі з зареєстрованими безробітними, зокрема, щодо пошуку прийнятної роботи та посилення страхових принципів виплати допомоги по безробіттю.

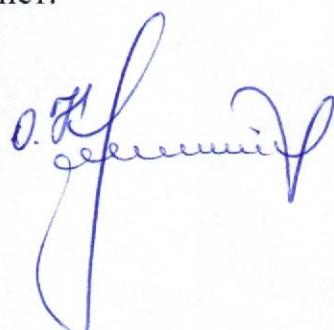
Реалізація цих завдань можлива шляхом законодавчих змін елементів державної політики зайнятості, повноважень відповідальних центральних органів виконавчої влади, підходів до роботи державної служби зайнятості з клієнтами, посилення відповідальності безробітних за працевлаштування, тобто необхідним є внесення змін до законів України „Про зайнятість населення”, „Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття”, „Про рекламу” та інших законодавчих актів.

Пропозиції та зауваження до зазначеного проекту акта приймаються протягом 20 днів з дня оприлюднення проекту за наступною адресою:

Міністерство соціальної політики України, 01601, м. Київ,
вул. Еспланадна, 8/10; e-mail: info@mlsp.gov.ua; факс/тел.: 289-00-98.

Проект регуляторного акту та аналіз регуляторного впливу оприлюднені шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Мінсоцполітики (<http://www.msp.gov.ua>) в мережі Інтернет.

Перший заступник Міністра

О. Крентовська